

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2021-12-16, Dnr 2019-07846

DETALJPLAN FÖR ALVIKS STRAND
Dnr 2019-07846

UTVÄRDERING/UPPFÖLJNING BARNNS PERSPEKTIV

Uppdrag: Utvärdering/Uppföljning barns perspektiv Detaljplan för Alviks Strand

Plats: Alviks strand, Stockholms stad

Dnr: 2019.07846

Datum: 2021.12.16

Uppdragsgivare: Stockholms stad

Konsult: Sweco AB

Utvärdering är framtagen av Emilia Hallin på Sweco Architects i samarbete med Stadsbyggnadskontoret på Stockholms stad.

INLEDNING

Syfte

Denna utvärdering syftar till att redogöra för hur väl barnperspektivet sammantaget har tillgodosetts i detaljplanearbetet för Alviks strand.

Bakgrund

Under de år som programarbetet för Alvik Östra och detaljplanearbetet med Alvik Strand pågått har flera olika insatser gjorts för att lyfta och integrera barnperspektivet i planeringsprocessen. Detta har framförallt dokumenterats i en IBKA (Integrerad barnkonsekvensanalys) som togs fram i programskedet (Topia landskapsarkitekter 2018).

Som del av IBKA:n har olika typer av analyser och underlag studerats för att kunna bedöma hur väl barnperspektivet beaktas i planeringen av det nya området. Bland annat har dialog med pedagoger från förskolor och familjedaghem inom området gjorts i syfte att kartlägga hur omgivningarna runt Alvik används idag, samt vilka platser och

stråk som är viktiga/ problematiska för barnens rörelsemönster och utevistelse.

Dialog hölls även med elever från Alviksskolan och ungdomsrådet i syfte att fånga barnens egna upplevelser och åsikter om området runt Alvik. I IBKA:n lyfts också den lagstiftning och de riktlinjer som finns kopplade till hur miljöer där barn bor och vistas bör utformas.

Metod

Denna utvärdering utgår från en metod där olika aspekter poängsätts utifrån hur väl barnens perspektiv har tillgodosetts i planförslaget.

Underlaget till utvärderingen är uppdelat i tre delar:

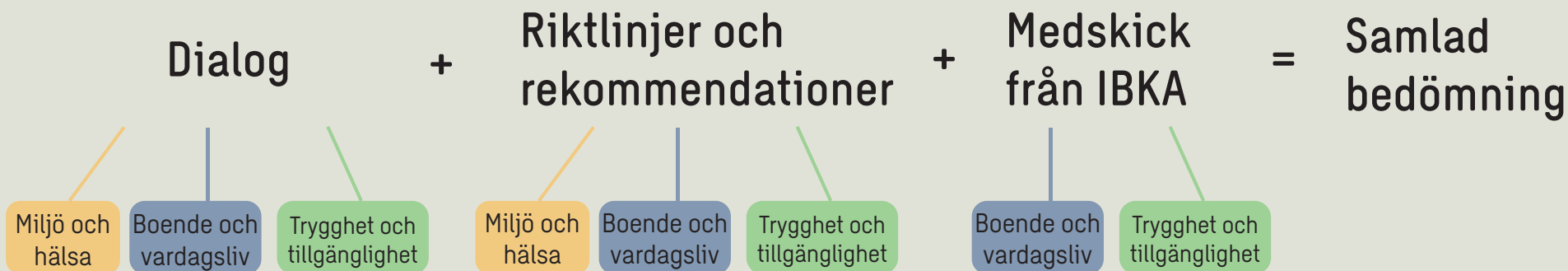
- Den första delen poängsätter planförslaget utifrån förslagen från barn och pedagoger.

- Den andra poängsätter hur väl rekommendationer, riktlinjer och lagstiftning gällande barns miljöer har tillgodosetts i planförslaget.

- Den tredje poängsätter hur väl de medskick som IBKA:n gjorde för fortsatt arbete med barnperspektivet har inarbetats i detaljplanen.

Varje del är i sig indelad i kategorierna: **Miljö och hälsa**, **Boende och vardagsliv** och **Trygghet och tillgänglighet** vilket följer Stockholms stads modell för barnkonsekvensanalys.

Slutligen görs en samlad bedömning där alla delar vägs in samt ett medskick till den fortsatta processen.

Del 1: Inkomna förslag från barn/ungdomar/pedagoger

I tabellen nedan poängsätts hur barns perspektiv har tillgodosetts i planförslaget
Poängsättning sker i skala 1-5. 5 Mycket bra, 4 Bra, 3 Godtagbart, 2 Något, 1 Inte alls

		1-5	Utanför området/ projektets beslutsfattande	Kommentar
Miljö och hälsa	Mer buskar och träd (omfattning)	3		Mer strandpark, fler gatuträd och planteringar, del av naturmarken försvinner, del av Alviksberget tas i anspråk för skolgård. Andelen grönytor i planområdet minskar jämfört med tidigare och fler människor i området kommer nyttja dessa. Staden riktlinjer klaras dock.
	Mer färg	4		Större variation på tillkommande bebyggelse vilket möjliggör flera olika kulörer. Fler parker med möjlighet till färgglada blommor.
	Utveckla Alviks strand	5		Lekplatser, strandparken blir större än idag, flera programmerade ytor (sittplatser, planteringar, café).
Boende och vardagsliv	Gör Alvik C mer attraktivt som mötesplats inte bara knutpunkt		X	Utanför planområdet.
	Mer handel och service vid Alvik torg		X	Utanför planområdet.
	Plats för kultur (musik, dans)	3		Plats för scen/dansbana i strandparken.
	Fler lekplatser	4		1 ny på Alviksberget, 3 längs strandparken.
	Ställen att hänga på	3		Flera nya platser utomhus att hänga på - parker, torg och mindre platsbildningar. Dock ingen mötesplats så som idrottshall, kulturhus, fritidsgård etc att hänga på inomhus.
	Ställen att hänga på för en större grupp (20-30 personer)	4		Flera platser utomhus, målsättning att föreningar kan boka skollokaler efter skoltid.
Trygghet och tillgänglighet	Gör området mer cykelvänligt	3		Cykelbana planeras mellan Alviks centrum och den nya skolan/Stations-torget och vidare upp över tvärbanespåren vid Alviks strands station.
	Bättre parkeringslösningar i anslutning till kollektivtrafik	4		Bättre cykelparkering men inga parkeringsplatser för bilar vid Alvik Strands station.
	Gör Drottningholmsvägen till mindre barriär		X	Utanför planområdet.
	Förbättra Ulvsundaplan - farlig och obehaglig plats		X	Utanför planområdet.
	Förbättra Ulvsundavägen		X	Utanför planområdet.
	Ytor för idrott	3		Den planerade idrottshallen tillhörande skolan avses kunna bokas efter skoltid av föreningar m.m. I övrigt planeras inga idrottsanläggningar inom området.

Sammantagen bedömning:

Strandparken är det stora tillskottet ur ett barnperspektiv.

Bra cykelkoppling till skolan, men övriga cykelkopplingar kunde blivit ännu bättre, dock svårt på grund av topografin.

Omvandlingen gör att hela området kommer upplevas tryggare och bli mer tillgängligt för barn.

Delar av Alviksberget blir mindre tillgängliga för allmänheten under vardagar i och med anläggandet av skolgård och skola.

Ny naturlekplats planeras på Alviksberget utanför skoltomten.

Del 2: Allmänna rekommendationer och riktlinjer, lagstiftning

I tabellen nedan poängsätts hur barns perspektiv har tillgodosetts i planförslaget
Poängsättning sker i skala 1-5. 5 Mycket bra, 4 Bra, 3 Godtagbart, 2 Något, 1 Inte alls

	1-5	Skillnad från Programförslaget	Kommentar
Miljö och hälsa	Förskolornas utformning	4	Förskolorna är planerade så att de får egna gårdar och inte behöver dela på gårdsytan med boende. Delar av förskolegårdarna är underbyggda vilket begränsar möjligheten till att utforma med växtlighet så som träd och buskar.
	Ljusförhållanden	4	Lägen för förskolor har justerats och gårdarna har blivit större.
	Buller	4	Lägen för förskolor har justerats sedan planprogrammet.
	Yta förskolegård	3	Gårdarna har blivit större.
	Solljus och skuggförhållanden - Bostäder	3	Dagsljusförhållanden har studerats och lägenheterna anpassats för att klara riktlinjerna.
	Solljus och skuggförhållanden - Friyta	4	
	Buller (på allmän plats)	4	Planförslaget justerades med hänsyn till bland annat bullernivåer och bebyggelse togs bort utmed Drottningholmsvägen.
	Partiklar m.m	5	
Boende och vardagsliv	Bebyggelsestäthet (utifrån barns bästa)	3	Bebyggelsestätheten är sedan planprogrammet i princip detsamma.
	Friytor och stråk	4	
	Lekplats	4	Förbättrats sedan programförslag.
	Bostadsgårdarh	2	
	Skola och skolgård	3	
Trygghet och tillgänglighet	Säkra skolvägar	4	Skolan ligger placerad centralt i området och nära kollektivtrafik. Skolan nås från tvärbanan utan att en bilväg behöver passeras. Separat gång och cykelväg från centrum till skolan.
	Biltrafik	4	Gaturummet har en tydlig uppdelning och gångbanor är breda vilket förbättrar säkerheten för barn. P-talet är lågt och flera gångstråk är bilfria.

Sammanfattning bedömning:

Bristen på friyta i relation till den höga exploateringsgrad som föreslås är ett problem ur ett barnperspektiv. Enligt stadsdelens mått uppnås kraven på ytor på förskolor och friytor relativt väl, men är fortfarande långt ifrån de nationella riktlinjerna för förskolegårdar och skolgårdar. Risk för slitage på Strandparken och Alviksberget med anledning av den höga tätheten. Inom området planeras för flera lekplatser och inom området kommer det finnas både programmerade och oprogrammerade ytor för lek och umgänge.

Del 3: Medskick från IBKA till planskedet

I tabellen nedan poängsätts hur barns perspektiv har tillgodosetts i planförslaget
Poängsättning sker i skala 1-5. 5 Mycket bra, 4 Bra, 3 Godtagbart, 2 Något, 1 Inte alls

		1-5	Kommentar
Boende och vardagsliv	Enligt Stockholms stads Vision 2040 behöver staden fler mötesplatser för flickor och hbtq-personer.	4	Strandparken bedöms kunna bli en jämställd mötesplats för alla. Även Alviks strands torg och Alviksberget har förutsättningar för att bli "neutrala", trygga jämställda mötesplatser.
	Att "hänga" med sina vänner är också att betrakta som en aktivitet. Skapa platser för social interaktion för unga vuxna i fortsatt planarbete.	4	Inom området planeras både större och mindre platser för möten och socialt umgänge som också kan attrahera unga vuxna. Även kommersiella verksamheter så som café planeras inom området.
	En strategi behöver utarbetas för hur samspel mellan förskolegård och bostadsgård ska ske och hur dialog mellan användargrupper ska gå till.	5	Separat förskolegård ordnas även för de förskolor som placeras inom bostadskvarter, med ytor enligt stadsdelens riktlinjer.
Trygghet och tillgänglighet	Vid aktivitetsytor under Tranebergsbron måste trygghetsförbättrande åtgärder utföras		Utanför området/projektets beslutsfattande
	Säkerställa trygga passager över bilvägar framförallt över gatan vid Strandparken.	4	Ingen genomfartstrafik för motorfordon i området och låg p-norm lägger grund för ett lågt bilinnehav och begränsad biltrafik i området. Strandgatan utformas som en integrerad del av Strandparken, där gående och cyklister är prioriterade.

Sammantagen bedömning:

Det bedöms finnas många platser/ytor utomhus som tillgodoser tonåringars och unga vuxnas behov av mötesplatser och platser att "hänga" på. Både avskilda utsiktsplatser och stråk, större mötesplatser med folkli i Strandparken och på Stationstorget, samt lite caféer i bra lägen. Däremot är det i detta skede inga inomhusmötesplatser planerade så som fritidsgårdar, kulturhus, allmänt bibliotek eller liknande.

Trafiken är blandtrafik, vilket bedöms tryggt och attraktivt för vuxna, men inte för barn som får vänta med att röra sig fritt i området tills de är lite större. Separat cykelbana planeras endast sträckan mellan Alviks centrum och skolan/Stationstorget.

Slutlig bedömning

Sammantaget är bedömningen att området kommer bli tätbebyggt vilket innebär slitage på de allmänna platser som barn vistas på utanför hemmet så som lekparken och grönytor. Dock bidrar planen till fler programmerade ytor vilket efterfrågats av barn och unga i dialogerna. Strandparken kommer bli ett tillskott främst för äldre barn och vuxna. Att det inom området planeras för blandtrafik är inte så bra ur ett barnperspektiv, däremot är parkeringstalet lågt och många stråk är otillgängliga med bil vilket är positivt för barnens säkerhet.

Det är positivt att det under processen med programmet och detaljplanen gjorts flera dialoger med barn och unga, gjorts en IBKA och slutligen denna utvärdering för att framhålla och säkerställa att barnens perspektiv blir tillgodosett i den kommande exploateringen av Alviks strand.

Medskick till fortsatt arbete:

- Fråga och prata med barn och unga i det fortsatta arbetet med utformningen av de offentliga platserna inom området.
- Håll nere exploateringen i möjligaste mån
- Planera för ytor där spontana aktiviteter både utomhus och inomhus kan möjliggöras.
- Planera för tillfälliga åtgärder under byggtid som kan tillföra kvaliteter för barnen.